

Karta (sylabus) modułu/przedmiotu**PEDAGOGIKA**

studia pierwszego stopnia/profil ogólnoakademicki

Przedmiot:	Socjologia wychowania Sociology of education	
Rok: I	Semestr: II	
Rodzaje zajęć i liczba godzin:	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykład	30	
Ćwiczenia	15	
Liczba punktów ECTS:	4	

Cel przedmiotu

C1	Poznanie zakresu zainteresowań socjologii wychowania i jej funkcji wynikających ze zmian zachodzących w społeczeństwie.
C2	Identyfikowanie zjawisk i procesów zachodzących w środowisku wychowawczym, ich przyczyn i skutków, wykorzystanie zdobytej wiedzy w praktyce.
C3	Ukształtowanie umiejętności analizy krytycznej systemu edukacyjnego oraz włączania się w proces dokonywania konstruktywnych zmian na różnych poziomach systemu.

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji

1	Podstawowe wiadomości z zakresu socjologii ogólnej.
----------	---

Efekty kształcenia

	W zakresie wiedzy:
EKW1	Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu socjologii wychowania.
EKW2	Charakteryzuje społeczne uwarunkowania procesów wychowania i socjalizacji, ma podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i rządzących nimi prawidłowościach.
EKW3	Rozpoznaje i rozumie rzeczywistość polskiej szkoły.
	W zakresie umiejętności:
EKU1	Analizuje w sposób praktyczny procesy zachodzące w systemie edukacji zarówno na poziomie jednostkowym jak i społecznym.
EKU2	Posiada umiejętność analizowania podstawowych pojęć oraz wskazuje specyfikę grup, w których zachodzą zjawiska socjalizacji i wychowania.
	W zakresie kompetencji społecznych:
EKK1	Prezentuje postawę tolerancji, zrozumienia i profesjonalizmu, poszukuje innowacyjnych rozwiązań w procesie wychowania, podnoszących jego efektywność.
EKK2	Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w instytucjach edukacyjnych i wychowawczych.

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć - wykłady		
	Treści programowe	Liczba godzin
W1	Socjologia wychowania: przedmiot, podstawowe pojęcia, socjologia wychowania a pedagogika w systemie nauk zajmujących się wychowaniem	3
W2	Socjalizacja i wychowanie, a styl życia i pozycja społeczna, kulturalizacja, socjalizacja a płeć. Skutki niepomyślnej socjalizacji: zachowania	4

	trudne i dewiacyjne.	
W3	Rodzina, jako miejsce socjalizacji i procesu wychowawczego. Przekaz międzypokoleniowy, obyczaje, normy i wartości. Patologia życia rodzinnego, główne tendencje przemian rodziny współczesnej i alternatywne formy życia małżeńsko-rodzinnego.	7
W4	Otoczenie sąsiedzkie, grupy rówieśnicze – składnikami środowiska wychowawczego. Młodzież jako kategoria społeczna.	4
W5	Szkoła jako instytucja wychowawcza. Środowisko społeczne szkoły. Autokratyzm i demokracja w szkole. Rola szkoły w społeczeństwie opartym na wiedzy.	4
W6	Edukacja w warunkach globalizacji i wielokulturowości, kwestia przekazu wartości, problem społeczeństwa wychowującego.	3
W7	Główne problemy socjologii zawodu nauczyciela. Role zawodowe nauczyciela. Wzór osobowy, postawa i kunszt nauczycielski. Powinności nauczyciela i rozwój profesjonalny. Wiedza prywatna, potoczna a wiedza naukowa nauczyciela. Uczenie się przez całe życie nauczycieli.	3
W8	Transformacja społeczna czynnikiem stymulującym dynamikę aspiracji edukacyjnych młodzieży.	1
W9	Społeczne zadania wychowania.	1
	Suma godzin:	30
Forma zajęć - ćwiczenia		
	Treści programowe	Liczba godzin
ĆW1	Opis środowiska społecznego. Socjologiczne pojęcie i charakterystyka środowiska wychowawczego, znaczenie prawidłowego rozwoju więzi w środowiskach społecznych.	2
ĆW2	Konflikty międzypokoleniowe, wewnątrz pokoleniowe i sztuka ich rozwiązywania. Zachowania agresywne w relacjach z dorosłymi w różnych kręgach społecznych.	2
ĆW3	Instytucje wychowania pośredniego i bezpośredniego. Media a wychowanie.	3
ĆW4	Rola społeczna nauczyciela i studenta. Władza i przywództwo. Ukryty program. Konsekwencje funkcjonowania ukrytego programu w szkole. Strategie uczniów i nauczycieli.	4
ĆW5	Europejskie szanse życiowe, orientacje życiowe.	2
ĆW6	Edukacja w warunkach społeczeństwa informacyjnego. Rola Internetu i innych mediów w edukacji.	2
	Suma godzin:	15

Metody i środki dydaktyczne

M1	Wykład konwencjonalny
M2	Wykład problemowy
M3	Wykład z prezentacją multimedialną
M4	Analiza tekstu z dyskusją
M5	Dyskusja
M6	Burza mózgów z dyskusją
SD1	Zestaw komputerowy
SD2	Prezentacja multimedialna
SD3	Podręczniki i teksty drukowane

Sposoby oceniania	
Ocenianie kształtujące	
F1	Dyskusje na zajęciach.
F2	Przygotowanie do zajęć.
F3	Aktywność na zajęciach.
Ocenianie podsumowujące	
P1	Test zaliczeniowy.
P2	Projekt edukacyjny przygotowany przez studenta.
P3	Egzamin.

Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze	2
Przygotowanie się do ćwiczeń – łączna liczba godzin w semestrze	18
Praca własna studenta	25
Przygotowanie do egzaminu	30
Suma	120
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu/modułu	4

Literatura podstawowa	
1.	S. Kowalski, <i>Socjologia wychowania w zarysie</i> , PWN, Warszawa 1986.
2.	T. Szlendak, <i>Socjologia rodziny</i> , PWN, Warszawa 2010.
3.	M. Szymański, <i>Socjologia edukacji: zarys problematyki</i> , Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2002.
4.	K. Tillmann, <i>Teorie socjalizacji. Społeczność, instytucja, upodmiotowienie</i> , PWN, Warszawa 2005.
5.	F. Znaniecki, <i>Socjologia wychowania</i> , t. I i II, PWN, Warszawa 2001.

Literatura uzupełniająca	
1.	M. Karkowska, <i>Socjologia wychowania – wybrane elementy. Mechanizmy socjalizacji i edukacja szkolna</i> , WSHE, Łódź 2009.
2.	M. Marody, A. Gliza-Poleszczuk, <i>Przemiany więzi społecznych</i> , Scholar, Warszawa 2004.
3.	M. Szymański, <i>Studia i szkice z socjologii edukacji</i> , Warszawa 2002.

Macierz efektów kształcenia										
Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów specjalnościowych	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów nauczycielskich	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody i środki dydaktyczne	Sposoby oceniania
EKW1	K_W13	+					C1	W1-9, ĆW1-6	M1-M6 SD1-SD3	F1,F2,F3, P1,P3
EKW2	K_W06	+++					C1, C2	W1-9, ĆW1-6	M1-M6 SD1-SD3	F1,F2,F3, P1,P3
EKW3	K_W10	+++			N_W05	++	C2,C3	W5, W6, ĆW1-6	M1-M6 SD1-SD3	F1,F2,F3 P1,P3
EKU1	K_U02	++			N_U01	++	C2,C3	W1-9, ĆW1-6	M1-M6 SD1-SD3	F1,F2,F3, P1,P2,P3
EKU2	K_U03	++			N_U02	+	C2,C3	W1-9, ĆW1-6	M1-M6 SD1-SD3	F1,F2,F3, P1,P2,P3
EKK1	K_K02	++					C1,C2,C3	W1-9, ĆW1-6	M1-M6 SD1-SD3	F1,F2,F3, P3
EKK1	K_K07	+					C1,C2,C3	W1-9, ĆW1-6	M1-M6 SD1-SD3	F1,F2,F3, P3

Formy oceny - szczegóły	
Na ocenę 2 (ndst)	<p>Nie definiuje podstawowych pojęć z zakresu socjologii wychowania, nie rozumie jej źródeł oraz zastosowania w obrębie dyscyplin pokrewnych;</p> <p>Nie potrafi charakteryzować społecznych uwarunkowań procesów wychowania i socjalizacji, nie ma podstawowej wiedzy o rodzajach więzi społecznych i rządzących nimi prawidłowościach;</p> <p>Nie potrafi rozpoznać i zrozumieć rzeczywistości polskiej szkoły;</p> <p>Nie potrafi dokonać analizy procesów zachodzących w systemie edukacji zarówno na poziomie jednostkowym jak i społecznym;</p> <p>Nie posiada umiejętności analizowania podstawowych pojęć oraz nie wskazuje specyfiki grup, w których zachodzą zjawiska socjalizacji i wychowania;</p> <p>Nie nabył przekonania o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, nie potrafi poszukiwać innowacyjnych rozwiązań w procesie wychowania podnoszących jego efektywność, nie jest świadomy znaczenia prawidłowych więzi w środowiskach społecznych;</p> <p>Nie potrafi odpowiedzialnie przygotować się do aktywnego uczestnictwa w edukacji i wychowaniu instytucjonalnym.</p>
Na ocenę 3 (dst)	<p>Wybiórczo definiuje podstawowe pojęcia z zakresu socjologii wychowania, lecz nie rozumie jej źródeł oraz zastosowania w obrębie dyscyplin pokrewnych;</p> <p>W sposób wybiórczy charakteryzuje społeczne uwarunkowania procesów wychowania i socjalizacji, rodzaje więzi społecznych i rządzące nimi prawidłowości;</p> <p>W sposób wybiórczy rozpoznaje i rozumie rzeczywistość polskiej szkoły;</p> <p>Odpowiednio ukierunkowany potrafi dokonać analizy procesów zachodzących w systemie edukacji zarówno na poziomie jednostkowym jak i społecznym;</p> <p>Przy wsparciu i pod kierunkiem wykładowcy potrafi dokonać analizy podstawowych pojęć oraz wskazać specyfikę grup, w których zachodzą zjawiska socjalizacji i wychowania;</p> <p>Nabył przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, nie potrafi jednak samodzielnie poszukiwać innowacyjnych rozwiązań w procesie wychowania podnoszących jego efektywność, ma trudności z określeniem znaczenia prawidłowych więzi w środowiskach społecznych;</p> <p>Potrafi odpowiedzialnie, korzystając z pomocy wykładowcy przygotować się do aktywnego uczestnictwa w edukacji i wychowaniu instytucjonalnym, ma jednak trudności z projektowaniem i wykonywaniem działań pedagogicznych.</p>
Na ocenę 3+ (dst+)	<p>Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu socjologii wychowania, rozumie jej źródła lecz ma problemy ze zrozumieniem jej zastosowania w obrębie dyscyplin pokrewnych;</p> <p>Posiada elementarną wiedzę dotyczącą społecznych uwarunkowań procesów wychowania i socjalizacji, rodzajów więzi społecznych oraz rządzących nimi prawidłowościach;</p> <p>Posiada nieusystematyzowaną wiedzę dotyczącą rozpoznawania i rozumienia rzeczywistości polskiej szkoły;</p> <p>Przy niewielkim wsparciu wykładowcy potrafi dokonać analizy procesów zachodzących w systemie edukacji zarówno na poziomie jednostkowym jak i społecznym;</p> <p>Przy niewielkim wsparciu wykładowcy analizuje podstawowe pojęcia oraz wskazuje specyfikę grup, w których zachodzą zjawiska socjalizacji i wychowania;</p> <p>Nabył przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, ma jednak problemy w poszukiwaniu innowacyjnych</p>

	<p>rozwiązań w procesie wychowania podnoszących jego efektywność oraz z określeniem znaczenia prawidłowych więzi w środowiskach społecznych;</p> <p>Potrafi odpowiedzialnie, korzystając z pomocy wykładowcy przygotować się do aktywnego uczestnictwa w edukacji i wychowaniu instytucjonalnym, projektować swoje działania, przejawia jednak trudności z ich wykonywaniem.</p>
Na ocenę 4 (db)	<p>Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu socjologii wychowania, rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie dyscyplin pokrewnych;</p> <p>Dokonuje charakterystyki społecznych uwarunkowań procesów wychowania i socjalizacji, ma podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i rządzących nimi prawidłowościach;</p> <p>Posiada wiedzę dotyczącą rozpoznawania i rozumienia rzeczywistości polskiej szkoły;</p> <p>Potrafi dokonać analizy procesów zachodzących w systemie edukacji zarówno na poziomie jednostkowym jak i społecznym;</p> <p>Potrafi analizować podstawowe pojęcia oraz wskazuje specyfikę grup, w których zachodzą zjawiska socjalizacji i wychowania;</p> <p>W sposób dość powierzchowny wyraża przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, poszukiwaniu innowacyjnych rozwiązań w procesie wychowania podnoszących jego efektywność, rozumie znaczenie prawidłowych więzi w środowiskach społecznych;</p> <p>Potrafi odpowiedzialnie przygotować się do aktywnego uczestnictwa w edukacji i wychowaniu instytucjonalnym, projektować i wykonywać działania w niewielkim stopniu korzystając w tym zakresie z pomocy wykładowcy.</p>
Na ocenę 4+ (db+)	<p>Potrafi definiować podstawowe pojęcia z zakresu socjologii wychowania, rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie dyscyplin pokrewnych;</p> <p>W sposób usystematyzowany charakteryzuje społeczne uwarunkowania procesów wychowania i socjalizacji, rodzaje więzi społecznych oraz rządzące nimi prawidłowości;</p> <p>W sposób usystematyzowany rozpoznaje i rozumie rzeczywistość polskiej szkoły;</p> <p>Potrafi w sposób usystematyzowany dokonać analizy procesów zachodzących w systemie edukacji zarówno na poziomie jednostkowym jak i społecznym;</p> <p>Potrafi samodzielnie analizować podstawowe pojęcia oraz wskazać specyfikę grup, w których zachodzą zjawiska socjalizacji i wychowania;</p> <p>Nabył przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, poszukuje innowacyjnych rozwiązań w procesie wychowania podnoszących jego efektywność, ma świadomość znaczenia prawidłowych więzi w środowiskach społecznych;</p> <p>Potrafi odpowiedzialnie przygotować się do aktywnego uczestnictwa w edukacji i wychowaniu instytucjonalnym, projektować i wykonywać działania.</p>
Na ocenę 5 (bdb)	<p>W bardzo dobrym stopniu opanował podstawowe pojęcia z zakresu socjologii wychowania, rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie dyscyplin pokrewnych;</p> <p>Potrafi w sposób szczegółowy i wyczerpujący scharakteryzować społeczne uwarunkowania procesów wychowania i socjalizacji, rodzaje więzi społecznych i rządzące nimi prawidłowości;</p> <p>Posiada szczegółową i wyczerpującą wiedzę dotyczącą rozpoznawania i rozumienia rzeczywistości polskiej szkoły;</p> <p>Potrafi w sposób klarowny i spójny dokonać analizy procesów zachodzących w systemie edukacji zarówno na poziomie jednostkowym jak i społecznym;</p> <p>Nabył głębokie przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, samodzielnie proponuje innowacyjne rozwiązania w procesie wychowania podnoszących jego efektywność, ma świadomość znaczenia prawidłowych więzi w środowiskach społecznych;</p> <p>Potrafi odpowiedzialnie i z pełnym zaangażowaniem przygotować się do aktywnego uczestnictwa w edukacji i wychowaniu instytucjonalnym, projektować i wykonywać działania.</p>

Prowadzący zajęcia:	dr Renata Kartaszyńska
Adres e-mail:	rkartaszynska@op.pl
Jednostka organizacyjna:	Instytut Matematyki i Informatyki PWSZ w Chełmie – Katedra Pedagogiki